Bílý šum

DON DELILLO

Přeložila Alena Dvořáková

edice angloamerických autorů

ARGO

Bílý šum
Don DeLillo

Bílý šum

DON DELILLO

přeložila Alena Dvořáková

Edici angloamerických autorů řídí Petr Onufer

WHITE NOISE
Copyright © Don DeLillo, 1985
Czech edition © Argo, 2023
Translation and afterword © Alena Dvořáková, 2023
Cover art © Zdeněk Trs, 2023
ISBN 978-80-257-4270-9 (váz.)
ISBN 978-80-257-4307-2 (e-kniha)

Věnováno Sue Buckové a Lois Wallaceové

I.

VLNY A ZÁŘENÍ

– 1 –

Kombíky dorazily v poledne, v dlouhé, blyštivé šňůře se vinuly západním kampusem. Jeden za druhým projížděly kolem skulptury z oranžových ocelových nosníků a mířily ke studentským kolejím. Střechy se jim div neprohýbaly pod nákladem pečlivě přivázaných kufrů naditých lehkým i teplým oblečením; pod krabicemi plnými peřin, pohorek a polobotek, psacích potřeb a knih, prostěradel, polštářů a prošívaných dek; pod srolovanými koberečky a spacáky; bicykly, lyžemi, batohy, anglickými a westernovými sedly, nafouknutými gumovými čluny. Auťáky zpomalovaly, a když zastavily úplně, hned z nich vyskočili studenti, hnali se dozadu ke kufru a vytahovali z něj nejrůznější věci: sterea, rádia, počítače; přenosné ledničky a elektrické vařiče; krabice elpíček a kazet; fény a kulmy; tenisové rakety, fotbalové míče, hokejky a lakrosky, luky a šípy; léky na předpis, antikoncepční pilulky a jiné pomůcky se stejným účelem; a v igelitkách ze supermarketu nezdravé mlsy – čipsy s cibulovo-česnekovou příchutí, křupavé nachos, arašídové oplatky, cereálie Waffelos a Kabooms, ovocné bonbony a karamelový popcorn; lízátka Dum-Dums a mátové sušenky Mystic Mints.

Přihlížím té podívané každé září už jedenadvacet let. Pokaždé a bez výjimky je to úchvatná událost.

Studenti si namísto pozdravu vyměňují vtipné hlášky a naoko se zplihle hroutí. Jako vždy prožili léto napěchované zločinnými slastmi. Jejich sluncem oslnění rodiče mezitím postávají u svých vozů, a kam jen pohlédnou, vidí vlastní odrazy. Všude samé svědomitě opálené tváře. Pečlivě nalíčené, s vědoucnými úsměvy. Cítí, jak ožívají, jak se jim v téhle společnosti dostává uznání. Ženy nažehlené a pozorné, samá štíhlá linie, s každým se znají jménem. Jejich manželé se zatím spokojují s tím, že odměřují čas, nezúčastněně sice, ale bez mrzutosti, rodičovství dovedené k dokonalosti, něco na nich naznačuje, že mají všechno festovně pojištěné. Právě to shromáždění kombíků utvrzuje tyhle lidi v tom, že – přinejmenším jako všechno ostatní, co podnikají během roku, a citelněji než předepsané liturgie a zákony – představují sbor podobně smýšlejících a duchovně spřízněných bytostí, že tvoří lid, národ.

Opustil jsem kancelář a z kopce sešel až do města. Město, to jsou domy s věžičkami a dvoupodlažními verandami, kde lidé vysedávají ve stínu starobylých javorů. Jsou to novořecké a novogotické kostely. Máme tu i blázinec s protáhlým portálem, se zdobnými vikýři a strmou střechou zakončenou špičkou ve tvaru ananasu. Spolu s Babette a našimi dětmi z předchozích manželství žijeme na konci poklidné ulice ve čtvrti, kde se kdysi rozkládalo zalesněné území protkané hlubokými roklemi. Teď vede za naším

domem, hluboko pod námi, dálnice a v noci, když se ukládáme do mosazné postele, obtéká nás řídký proud aut, tím svým vzdáleným a neutuchajícím šelestem omývá náš spánek, jako by po okrajích nějakého snu mumlaly mrtvé duše.

Jsem vedoucím katedry hitlerovských studií na místní univerzitě Na Kopečku. Byl jsem to já, kdo v březnu roku 1968 vymyslel v Severní Americe hitlerovská studia. Stalo se to jednoho chladného, jasného dne, kdy od východu vál v poryvech vítr. Když jsem rektorovi navrhl, že bychom mohli kolem Hitlerova života a díla vybudovat celou katedru, rychle pochopil, jaké to znamená příležitosti. Můj nápad měl okamžitý, třaskavý úspěch. Rektor následně sloužil coby poradce u Nixona, Forda i Cartera, tedy až do své smrti na lyžařském vleku v Rakousku.

Na křižovatce Čtvrté a Jilmové zabočují auta doleva k supermarketu. Objíždí to tu policajtka hrbící se v krabicovitém policejním vozítku a pátrá po autech, která parkují na zákazu, překročila časový limit nebo nemají nálepku s platnou technickou. Na telefonních sloupech po celém městě visí po domácku vyrobené letáčky s popisem zatoulaných psů a koček, tu a tam psané dětskou rukou.

– 2 –

Babette je vysoká a poměrně plnoštíhlá; má jistý obvod i objem. Na hlavě si hýčká bujarou blonďatou kštici, v takovém tom tmavším odstínu, kterému se kdysi říkalo špinavý blond. Kdyby byla útlá, působily by její vlasy až moc laškovně, až příliš šibalsky a afektovaně. Jenže tělesná velikost dodává její rozvrkočenosti na jisté vážnosti. Plnoštíhlé ženy nemívají podobné pletichy za lubem. Na to, aby tělem kuly pikle, postrádají potřebnou záludnost.

„Škoda žes tam nebyla," řekl jsem jí.

„Kde?"

„Dneska je den kombíků."

„Zase jsem to zmeškala? Máš mi to připomenout."

„Táhly se z kopce k hudební knihovně a kolem ní až na dálnici. Modrý, zelený, vínový, hnědý. Blýskaly se na slunci jako pouštní karavana."

„Víš, že mi musíš všechno připomínat, Jacku."

Z neupravené Babette čiší nedbalá důstojnost člověka, který je příliš zaneprázdněný důležitými úkoly, než aby věděl nebo se staral o to, jak vypadá. Ne že by patřila k nositelkám velkolepých předností, jak si je svět všeobecně maluje. Shání děti do houfu a stará se o ně, ve středisku pro vzdělávání dospělých učí jeden kurz, patří ke skupině dobrovolníků, kteří předčítají